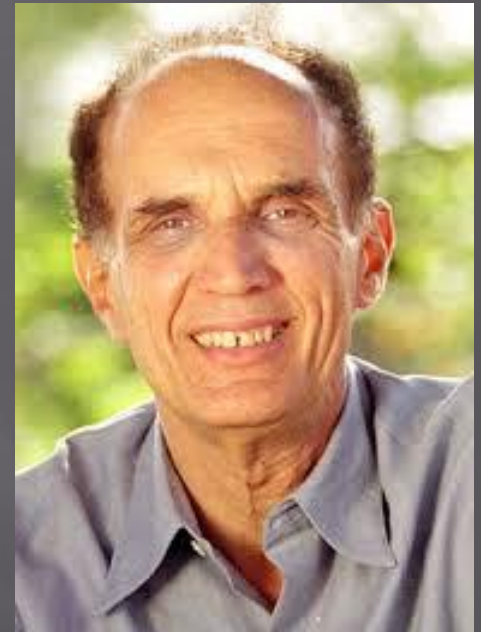

BOOTSTRAP VO FINANCIÁCH

MF006 Seminář z finanční matematiky
Miroslava Kuchárová

História

- predstavená v roku 1979
- Bradley Efron (*May 24, 1938)
- Stanford University
- National Medal of Science (2005)
- Bootstrap Methods: Another Look at the Jackknife (1979)
- An Introduction to the Bootstrap (+Robert Tibshirani , 1994)

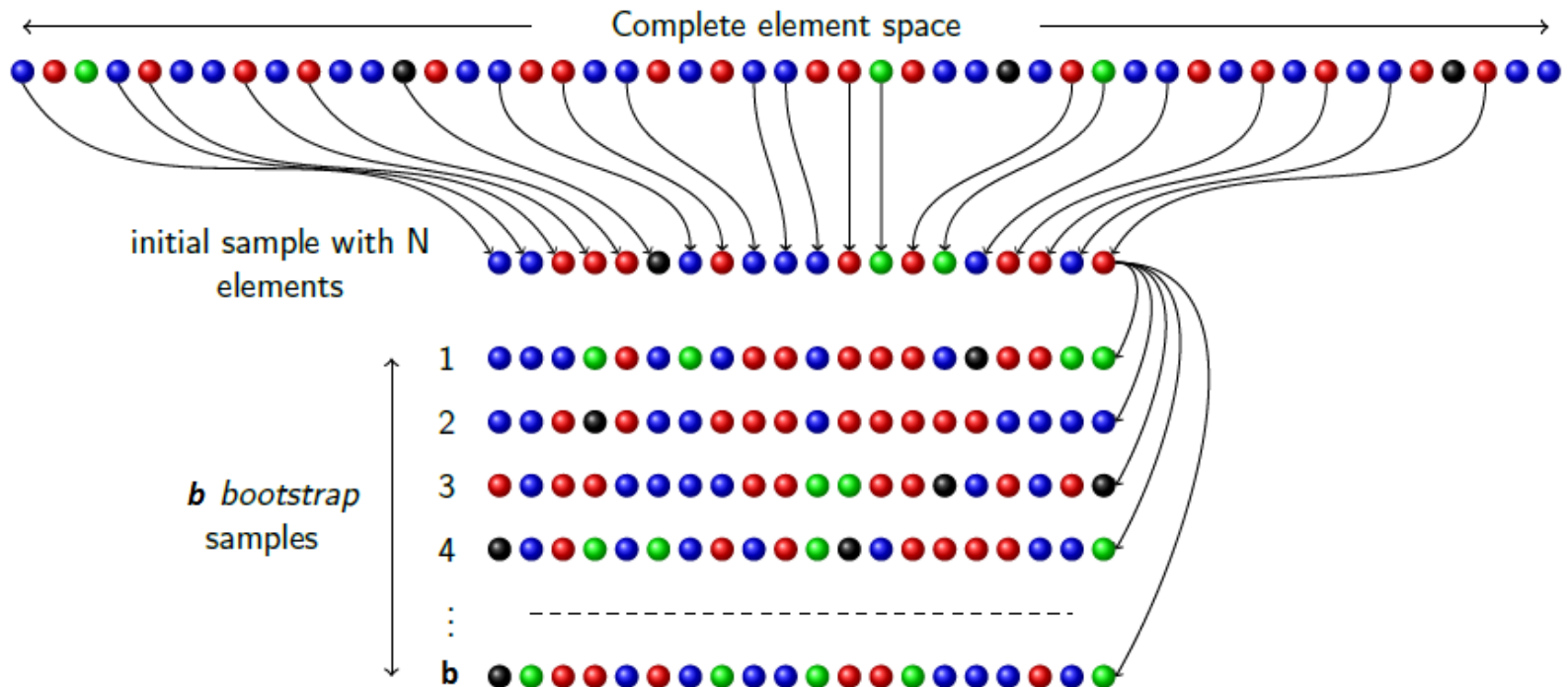

Metóda bootstrap

- simulačná metóda
- využitie:
 - inferenčná štatistika - odhady parametrov populácie - μ , σ
 - *bodové*
 - *intervalové – intervaly spoľahlivosti*
 - testovanie hypotéz
 - vo financiách – časové rady – odhadovanie parametrov modelu
- výhody:
 - neparametrická – žiadne predpoklady o rozdelení populácie
 - pri malých náhodných výberoch – presnejšie ako odhady založené na CLV
 - aplikovateľná aj pre komplikované odhady parametrov (analytický výpočet komplikovaný alebo nevieme odvodiť)

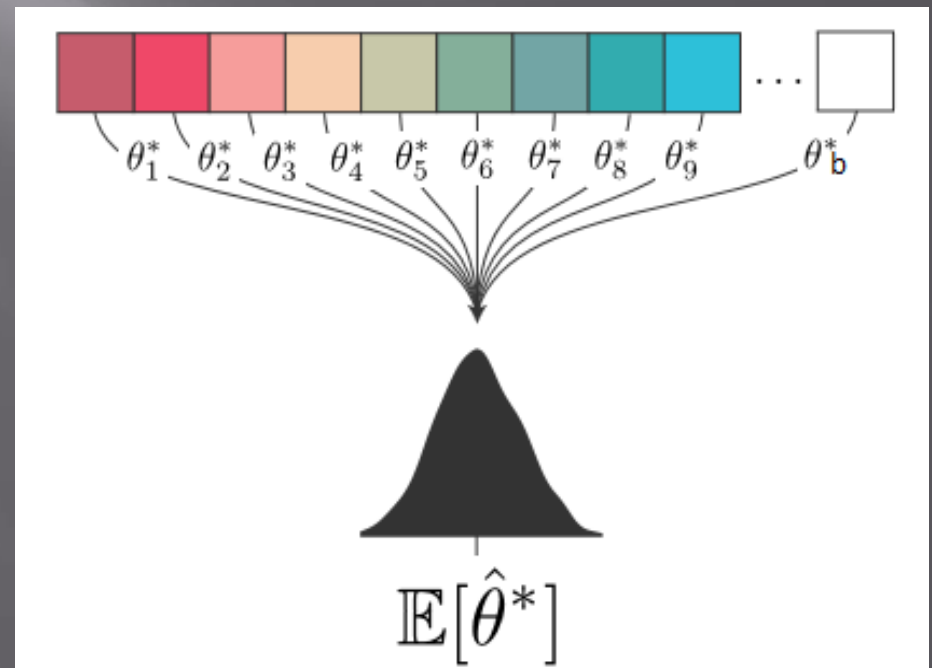
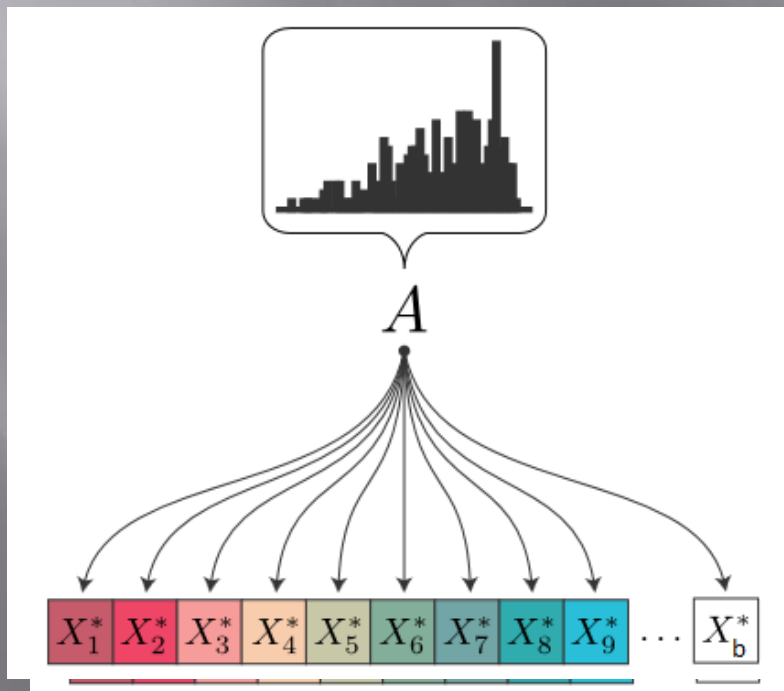
Standard Bootstrap

- z pôvodného náhodného výberu (i.i.d. náhodné veličiny) rozsahu N vyberáme s opakovaním b bootstrap náhodných výberov s rovnakým rozsahom

Bootstrap bodový odhad parametra

- skúmaná populácia – študenti matematiky na PŘF MU
- θ – parameter populácie – stredná hodnota – priemerné študijné výsledky
- b – počet bootstrap výberov

Bootstrap-t interval spoľahlivosti

$\hat{\theta}$ - z pôvodného výberu

$\hat{\theta}^*(b)$ - bootstrap odhad

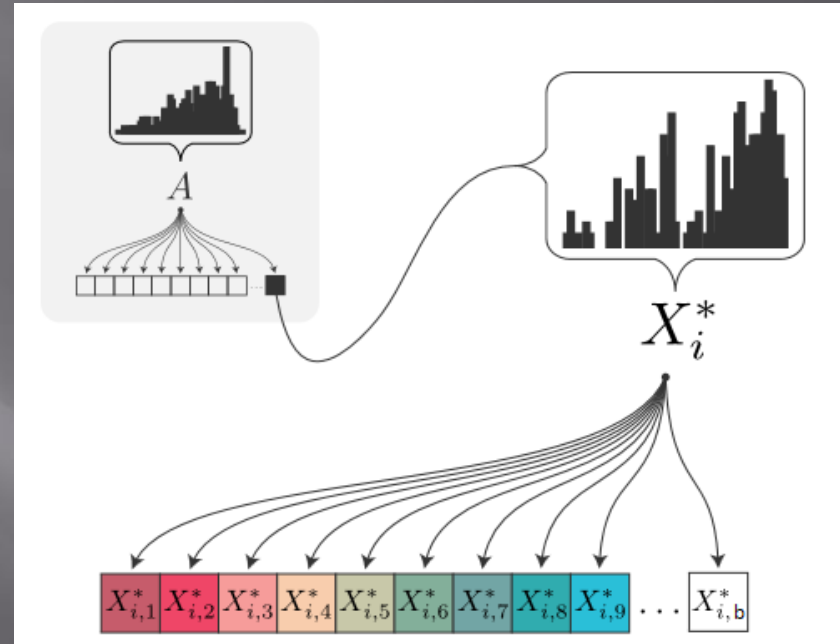
$\hat{se}^*(b)$ - pomocou vzorca alebo vnoreným bootstrapom

$$\hat{se}^*(b) = \left\{ \frac{\sum_{i=1}^n (x_i^{*b} - \bar{x}^{*b})^2}{n} \right\}^{\frac{1}{2}}$$

$$Z^*(b) = \frac{\hat{\theta}^*(b) - \hat{\theta}}{\hat{se}^*(b)}$$

$$\frac{\# \{Z^*(b) \leq \hat{t}^{(\alpha)}\}}{B} = \alpha$$

$$\left[\hat{\theta} - \hat{t}^{(1-\alpha)} \cdot \hat{se}, \hat{\theta} + \hat{t}^{(\alpha)} \cdot \hat{se} \right]$$

Bootstrap percentilový interval spoľahlivosti

$\hat{\theta}^*(b)$ - bootstrap odhad

$\hat{\theta}_B^{*(\alpha)}$ - 100* α -tý empirický percentil pre bootstrap odhady

- bootstrap odhady usporiadame vzostupne – vyberieme α *B-tý odhad a $(1-\alpha)$ *B-tý odhad

$$\left[\hat{\theta}_B^{*(\alpha)}, \hat{\theta}_B^{*(1-\alpha)} \right]$$

Block bootstrap

- pre závislé dáta – časové rady – využitie vo financiách (napr. vývoj ceny akcie)
- dáta rozdelíme do blokov, tieto bloky náhodne vyberáme s opakovaním a dostávame bootstrap náhodné výbery
- Non-overlapping bootstrap
- l – dĺžka bloku
- dáta rozdelené do b disjunktných blokov
- $b = \text{floor}(n/l)$
- Moving block bootstrap (Overlapping)
- $n-l+1$ – prekrývajúcich sa blokov

AR(1) model

- Y_t – AR(1) model $Y_t = c + \phi Y_{t-1} + \varepsilon_t$
- generujeme pre $t=1, \dots, 50$ $Y_t = 0.8Y_{t-1} + \varepsilon_t$
- $Y_0 = 0$
- $\{\varepsilon_t\}$ je biely šum so strednou hodnotou 0 a rozptylom 0,01 $\varepsilon_t \sim N(0, 0.1)$
- realizácie Y_t

0.0000000000	0.0060433311	-0.0225468096	0.0444928675	0.1358344470	0.0389526362
-0.1781310133	-0.1497166881	-0.2265699785	-0.1547106964	-0.1852952950	-0.0088694268
0.0767390447	0.0610571155	0.1232552934	0.0475599890	0.0903033821	0.1933545445
0.1777672036	0.2372358571	0.1989781577	0.2209470303	0.2402999394	0.0725221291
0.2290634811	0.3235259934	0.2508692991	0.1605985943	0.1516526243	0.3022797761
0.3308803395	0.3979314591	0.4307964664	0.3922516167	0.2042088718	0.0894682118
-0.0360996717	-0.0652715312	-0.0523428207	0.0190867547	-0.0009856428	0.0383091376
0.0819499652	0.0369865265	-0.1222355848	-0.0454542201	-0.0341239802	-0.0656691639
0.1482601583	0.1682592836				

- odhadneme $E(Y_t) = \mu$ ako \bar{y}
- definujeme $x_t = y_t - \bar{y}$
- X_t je autoregresný proces AR(1) a nech φ je odhad skutočnej hodnoty parametra ϕ .
- potom pre súčet štvorcov rezíduí (Residual Squared Error) platí

$$\text{RSE}(\varphi) = \sum_{i=2}^N (x_t - \varphi x_{t-1})^2$$

$$\text{RSE}(\hat{\phi}) = \min_{\varphi} \text{RSE}(\varphi)$$

- pre AR(1) proces platí

$$\hat{\phi} = (\mathbf{X}^T \mathbf{X})^{-1} \mathbf{X}^T \mathbf{x}$$

- kde

$$\mathbf{x} = (x_2, x_3, \dots, x_N) \text{ and } \mathbf{X} = (x_1, x_2, \dots, x_{N-1})$$

Residual Bootstrap

- definujeme tzv. *aproximate disturbances*

$$\hat{\varepsilon}_t = x_t - \hat{\phi}x_{t-1}$$

- bootstrap algoritmus – počiatočná hodnota = konštanta $x_1 = y_1 - \bar{y}$

- generujeme bootstrap čas. radu

$$\begin{aligned}x_2^* &= \hat{\phi}x_1 + \varepsilon_2^* \\x_3^* &= \hat{\phi}x_2^* + \varepsilon_3^* \\&\vdots \\x_N^* &= \hat{\phi}x_{N-1}^* + \varepsilon_N^*\end{aligned}$$

- kde ε_t^* získame náhodným výberom s opakovaním z $(\varepsilon_2^*, \dots, \varepsilon_N^*)$
- algoritmus opakujeme B -krát, získame B odhadov $\hat{\phi}^*$

Residual Bootstrap

- $\hat{\phi} = 0.8309982$ - odhad z originálnych dát
- bootstrap odhady

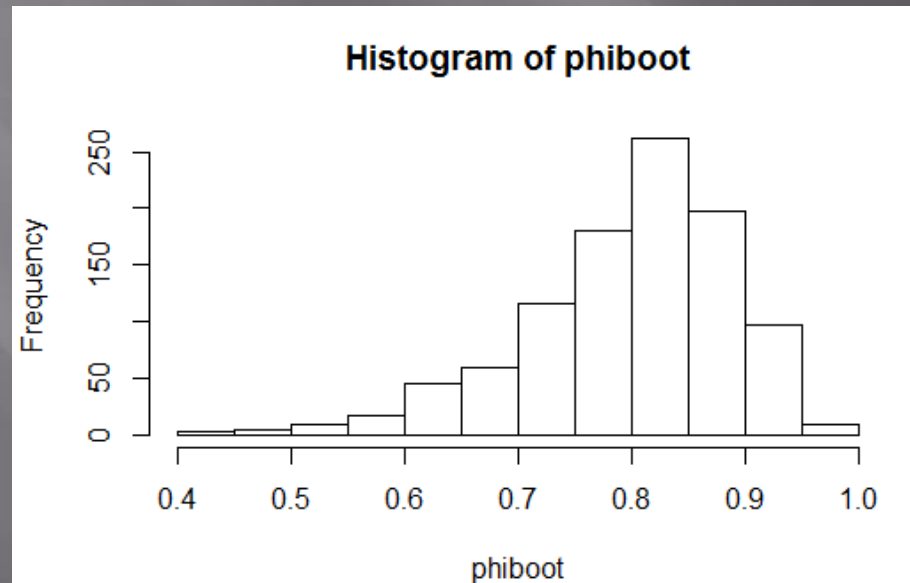
Estimated bootstrap standard error = 0.09149219

Mean of the bootstrap for $\hat{\phi}$ = 0.7979167

Lower percentile Confidence Interval for the model = 0.5891729

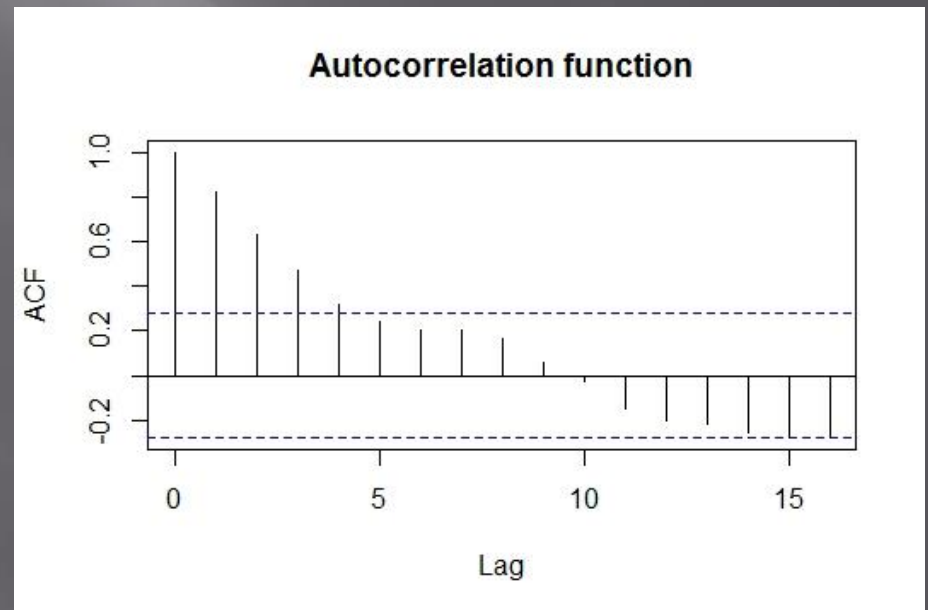
Upper percentile Confidence Interval for the model = 0.9318984

- histogram bootstrap odhadov parametra

Block Bootstrap

- namiesto bootstrapovania reziduí, bootstrapujeme bloky dát samotnej časovej rady - snaha o zachovanie časovej závislosti dát
- voľba vhodnej dĺžky bloku \Rightarrow pre lag 5 a viac sú už nekorelované
- dĺžka blokov $l = 5$

Moving Block Bootstrap

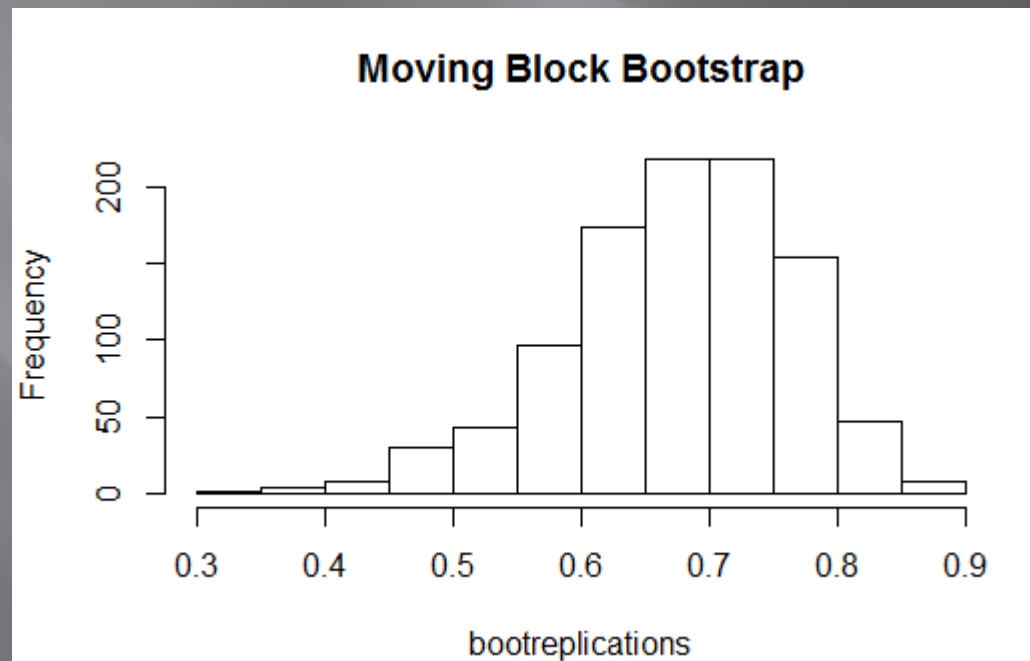
- bootstrap odhady a histogram

Estimated bootstrap standard error = 0.08866063

Mean of the bootstrap for $\hat{\phi}$ = 0.6757111

Lower percentile Confidence Interval for the model = 0.4759429

Upper percentile Confidence Interval for the model = 0.8260366

Non-overlapping Block Bootstrap

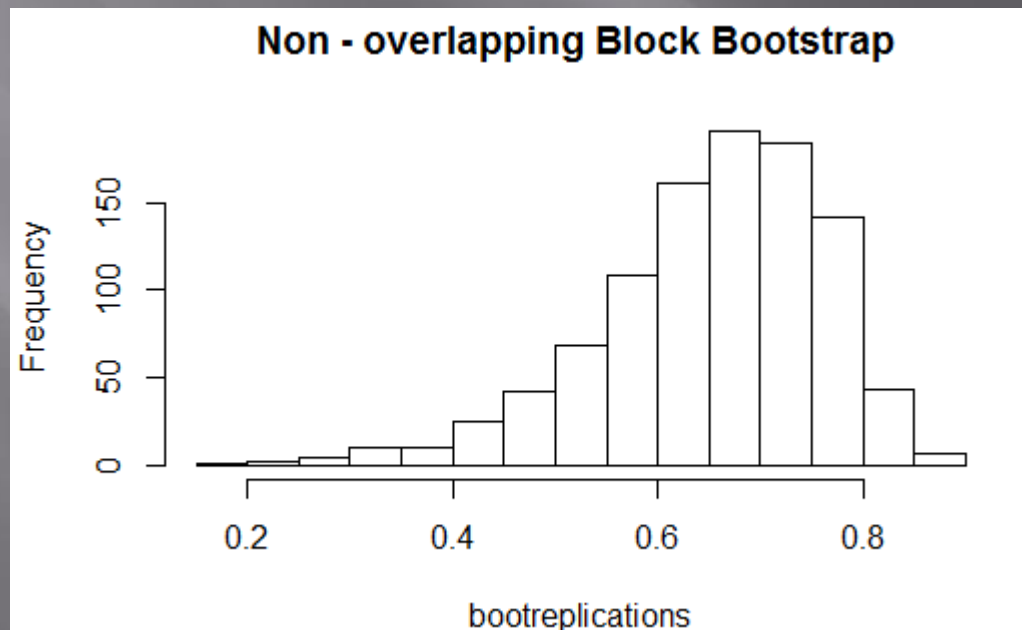
- bootstrap odhady a histogram

Estimated bootstrap standard error = 0.1100766

Mean of the bootstrap for $\hat{\phi}$ = 0.6519881

Lower percentile Confidence Interval for the model = 0.3915149

Upper percentile Confidence Interval for the model = 0.8125728

Záver

- najpresnejší – Residual bootstrap
- Moving block presnejší ako Non-overlapping block bootstrap
- Nedostatky:
 - block bootstrap – narušená (slabšia) závislosť – vyberať bloky z blokov
 - dopredu musíme vybrať vhodný model (AR, ARMA, GARCH,...)

Thank you for
your attention and
have a nice day!

